

Úvěrový Barometr k 30. 9. 2011

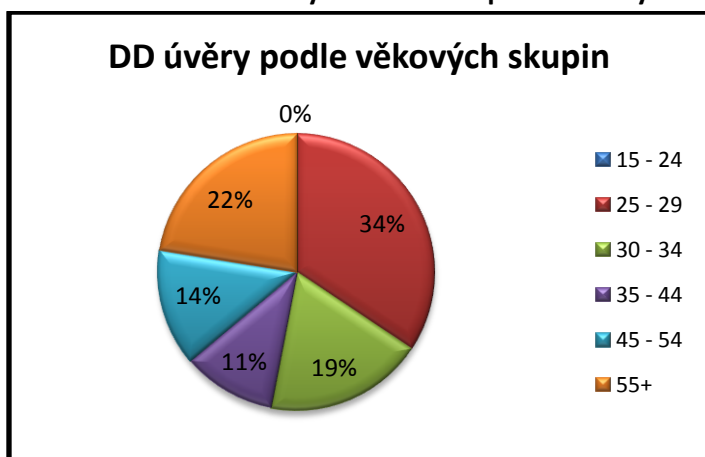
Ke konci září letošního roku dosáhl, podle údajů Bankovního a Nebankovního registru klientských informací, objem úvěrů výše 1,3 bil. Kč. Naprostou většinu z nich tvořily úvěry dlouhodobé (hypotéky a úvěry ze stavebního spoření), na které připadlo 917 mld. Kč, tj. 73 %. Zbývající část se týkala převážně krátkodobých úvěrů.

Ve srovnání se stavem k 30. 9. 2010 se celkový objem úvěrů zvýšil o necelých 95 mld. tj. o 8 %. Kč. Z toho připadlo na dlouhodobé úvěry 84 mld. Kč a na krátkodobé pak 11 mld. Kč. Krátkodobé úvěry vykázaly v tomto období nižší dynamiku (růst o 3 %) než dlouhodobé, které vzrostly o 10 %. Jejich podíl na celku se tak mírně zvedl (o jeden procentní bod). Počet klientů v obou registrech se zvýšil o téměř 239 tisíc osob, z toho v případě dlouhodobých úvěrů to bylo o 46 tis. osob a u krátkodobých o 192 tis.

Největší část **dlouhodobých úvěrů** (41 %) ke konci letošního září patřila věkové skupině osob od 35 do 44 let. Jejich podíl se ve srovnání s loňským rokem zvýšil o 2 procentní body. Na druhé místo se dostaly osoby ve věku od 30 do 34 let s podílem ve výši 26 %. Jejich podíl se meziročně o jeden procentní bod snížil. Nejnižší objem dlouhodobých úvěrů připadl na nejmladší a nejstarší věkovou skupinu, a to v obou obdobích. Počet klientů v nejmladší věkové skupině a ve skupině na ni navazující se meziročně snížil.

Počet osob s dlouhodobým úvěrem se meziročně zvýšil o 46 tis. osob, průměrná výše jejich úvěrů také. Na jednoho klienta připadlo koncem září 2011 v průměru 1,52 mil. Kč, ke stejnému datu loňského roku to bylo 1,5 mil. Kč. Lidé s dlouhodobým úvěrem se na celkovém počtu obyvatel podíleli 6 %. Nejvyšší míru dosáhly osoby ve věku od 35 do 44 let (15 %) a těsně v závěsu za nimi se umístily osoby ve věku 30 až 34 let (14 %). Pouze 1 % lidí v nejmladší věkové skupině mělo dlouhodobý úvěr a v případě nejstarší věkové skupiny to byla 2 %.

Graf 1: Dlouhodobé úvěry k 30. 9. 2011 podle věkových skupin

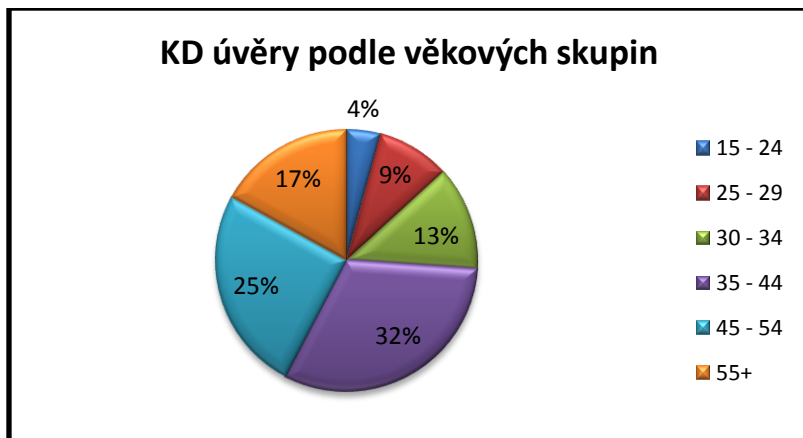

Pramen: Bankovní a Nebankovní registr klientských informací

Stejná věková skupina jako u dlouhodobých úvěrů držela i největší objem **krátkodobých úvěrů**. Na celku se podílela 32 %. Další pořadí se již liší. Čtvrtina krátkodobých úvěrů patřila osobám ve věku od 45 do 54 let a 17 % pak nejstarší věkové skupině. Podíly se meziročně změnily jen velmi málo. Počet klientů se meziročně snížil pouze v případě nejmladší věkové skupiny.

Počet klientů s krátkodobým úvěrem se meziročně zvýšil o 192 tis. osob, avšak průměrná výše krátkodobého úvěru se snížila o 6,6 tisíc Kč. V průměru dlužil jeden klient koncem září letošního roku 135 tis. Kč, o rok dříve to bylo 142 tis. Kč. Krátkodobý úvěr měl téměř každý čtvrtý obyvatel. Ve věkové kategorii od 35 do 44 let to bylo 44 % a v navazující věkové kategorii pak 38 %. Nejnížší podíl lidí s krátkodobým úvěrem vykazala nejmladší věková skupina (13 %), následovaná nejstarší věkovou skupinou (16 %).

Graf 2: Krátkodobé úvěry k 30. 9. 2011 podle věkových skupin

Pramen: Bankovní a Nebankovní registr klientských informací

Ve třetím čtvrtletí letošního roku byly poskytnuty **nové úvěry** v celkovém objemu 70,4 mld. Kč. Na tomto objemu se dlouhodobé úvěry podílely 59 %, což bylo 41,7 mld. Kč. Největší díl získali lidé ve věku od 35 do 44 let (36 % z celku) a za nimi s odstupem pak lidé ve věku od 30 do 34 let (28 % z celku). Nejméně se podílely osoby nejstarší věkové skupiny (2 %) a nejmladší věkové skupiny (4 %). Na osoby ve věku od 25 do 44 let připadlo více než 80 % nově poskytnutých dlouhodobých úvěrů.

Nové krátkodobé úvěry dosáhly ve 3. čtvrtletí částky 28,7 mld. Kč. Necelá třetina (31 %) připadla na osoby ve věku od 35 do 44 let a 23 % pak na osoby ve věku od 45 do 54 let. Na osoby starší než 35 let připadlo 70 % celkového objemu nově poskytnutých krátkodobých úvěrů.

Jak již bylo řečeno, dlouhodobé úvěry se koncem září letošního roku podílely na celkovém objemu úvěrů 73 %. Jejich nejvyšší podíl vykazala věková skupina 30 až 34 let, a to ve výši 85 %. Za ní se umístily z obou stran navazující věkové skupiny se shodným podílem ve výši 78 %. Nejstarší věková skupina dosáhla nejmenšího podílu dlouhodobých úvěrů na jejich celkovém objemu (39 %). Meziročně se váha dlouhodobých úvěrů na jejich celkovém objemu mírně zvýšila ve všech věkových skupinách s výjimkou nejmladší, ve které se tato proporce nezměnila.

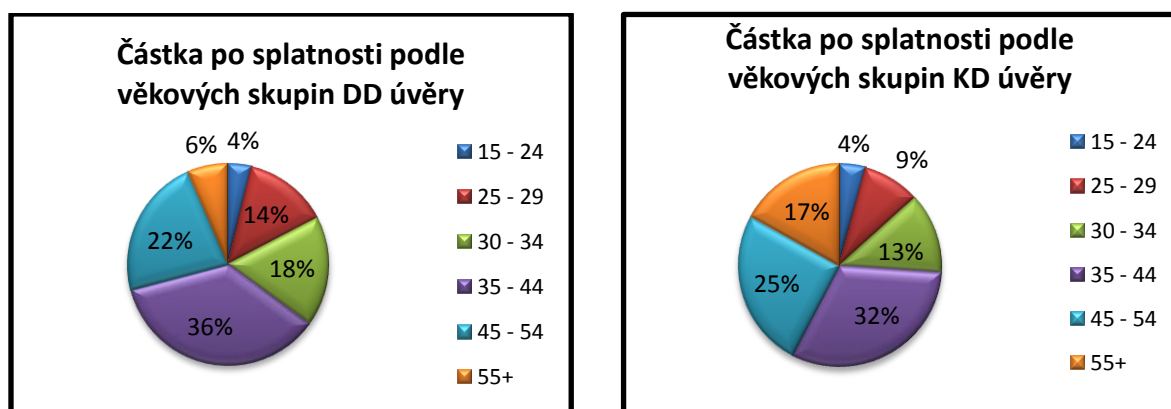
Ke konci září evidovaly oba registry klientských informací téměř 5,5 mil. otevřených **úvěrových smluv**. Na jednu smlouvu připadla v průměru u dlouhodobého dluhu částka 1,3 mil. Kč a u krátkodobého pak 70 tisíc Kč. Smlouvy na krátkodobý dluh se na jejich celkovém počtu podílely 87 %. Na jednoho klienta s krátkodobým úvěrem připadlo v průměru 1,9 smluv a 1,1 smlouvy to bylo u dlouhodobých úvěrů. Tři čtvrtiny objemu krátkodobého dluhu se týkalo dvou nástrojů, a to osobních úvěrů (54 %) a spotřebitelských úvěrů (21 %). V případě osobních úvěrů připadlo na jednoho klienta 1,5 smlouvy a u spotřebitelského úvěru pak 1,2 smlouvy.

Z necelých 335 tisíc úvěrových smluv uzavřených ve třetím čtvrtletí letošního roku se z 59 % jednalo o dlouhodobé úvěry a ze 41 % pak o úvěry krátkodobé. Osobní a spotřební úvěry tvořily 85 % nově poskytnutých krátkodobých úvěrů.

Nesplácením byly koncem září letošního roku **ohroženy úvěry** ve výši necelých 43 mld. Kč. Jedná se o objem úvěrů, u kterých nebyly splaceny tři po sobě jdoucí splátky. Na celkovém objemu úvěrů se tato částka podílela 3,4 %. Je to o 0,3 procentního bodu více než o rok dříve. U dlouhodobých úvěrů se tento podíl meziročně zvýšil o 0,2 procentního bodu, u krátkodobých úvěrů o 1 procentní bod.

Strukturu částky po splatnosti podle věkových skupin ke konci září 2011 ukazuje graf 3, a to jak pro dlouhodobé, tak i pro krátkodobé úvěry. Jednotlivé věkové skupiny nejsou stejně početné. Proto tabulka 1 ukazuje, jak se částka po splatnosti podílela na celkových úvěrech v jednotlivých věkových skupinách.

Graf 3: Částka po splatnosti k 30. 9. 2011 podle věkových skupin

Pramen: Bankovní a Nebankovní registr klientských informací

U dlouhodobých úvěrů byl podíl těch ohrožených na celkovém objemu nejvyšší u nejmladší věkové skupiny (viz tabulka 1), u které dosáhl 3,1 % a u nejstarší věkové skupiny (2,4 %). Jedná se však o dvě věkové skupiny, ve kterých dlouhodobé úvěry hrají relativně malou roli, ať z hlediska jejich podílu na celkovém objemu dlouhodobých úvěrů, tak z hlediska podílu obyvatel s dlouhodobým úvěrem na jejich počtu v dané skupině. Pouhé 1 % dlouhodobých úvěrů bylo ohroženo nesplácením u věkové skupiny 30 až 34 let a 1,2 % to bylo u osob ve věku 35 až 44 let. Tyto dvě věkové skupiny mají v případě dlouhodobých úvěrů naopak roli velmi důležitou.

Podíl částky ohrožené řádným nesplácením na celkovém objemu krátkodobých úvěrů dosáhl 8,9 %. Nejvyšší byl ve dvou nejmladších věkových kategoriích (shodně 10,5 %). Nejlépe si z tohoto hlediska vedly naopak dvě nejstarší věkové kategorie, s podílem 8,3 % u osob ve věku 45 až 54 let a 8,4 % u lidí nad 55 let.

Tabulka 1: Podíl nesplácením ohrožených úvěrů na jejich celkovém objemu k 30. 9. 2011

věková skupina (v letech)	dlouhodobé úvěry v %	krátkodobé úvěry v %
15 – 24	3,1	10,5
25 – 29	1,7	10,5
30 – 34	1,0	9,1
35 – 44	1,2	8,8
45 – 54	2,0	8,3
55 +	2,4	8,4

Pramen: Bankovní a Nebankovní registr klientských informací

Tabulka 2 ukazuje strukturu produktů, které jsou v tomto textu řazeny mezi krátkodobé úvěry. V jejich objemu naprosto dominují osobní úvěry a jim velmi blízké spotřebitelské úvěry. Dohromady představují stabilně kolem tří čtvrtin celkového objemu krátkodobých úvěrů. Tyto dva druhy úvěrů na spotřebu se od sebe liší průměrnou částkou připadající na jednoho klienta, která je v případě osobních úvěrů téměř dvojnásobná. Nejvyšší průměrnou částku na jednoho klienta u těchto produktů vykázal investiční úvěr.

Tabulka 2: Vybrané produkty krátkodobých úvěrů k 30. 9. 2011

typ úvěru	průměr Kč	objem mld. Kč	podíl v %
osobní úvěry	166 013	180,3	53,8
spotřebitelský úvěr	91 004	68,8	20,5
investiční úvěr	620 965	25,3	7,6
Karty splátkové	29 537	22,4	6,7
kontokorent	19 461	17,0	5,1
finanční leasing	214 276	10,0	3,0

Pramen: Bankovní a Nebankovní registr klientských informací

Více než 1 milion osob si vzalo osobní úvěr, 872 osob využívalo kontokorent, téměř 760 tisíc lidí spotřebitelský úvěr a přibližně stejný počet osob disponoval splátkovými kartami.

Listopad 2011